

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο νομοσχέδιο «*Αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης και αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής*».

Προς τη *Βουλή των Εφήβων*

Το 2012 είναι ένα κρίσιμο έτος για την πορεία της οικονομίας μας. Είναι η χρονιά κατά την οποία η κυβέρνηση πρέπει να πραγματοποιήσει μια τεράστια προσπάθεια για το νοικοκύρεμα των δημοσίων οικονομικών και η χώρα να αποδείξει ότι μπορεί να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, να προστατεύσει την αυτονομία των οικονομικών της αποφάσεων, να προοδεύσει μέσα από κανόνες διαφάνειας και δίκαιης αναδιανομής του βάρους και ωφελειών των οικονομικών της.

Με άξονα τη διαφάνεια, την κοινωνική και οικονομική δικαιοσύνη, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του φορολογικού συστήματος πραγματοποιήθηκε ευρύτατος κοινωνικός διάλογος για την αναμόρφωση του φορολογικού πλαισίου.

Στόχος της φορολογικής πολιτικής της κυβέρνησης είναι ένα απλό και δίκαιο φορολογικό πλαίσιο με ενιαίους κανόνες, χωρίς αδικαιολόγητες εξαιρέσεις. Ένα πλαίσιο που ενθαρρύνει την ειλικρίνεια και μέσα σε αυτό κάθε πολίτης μπορεί να συνεισφέρει ανάλογα με τις πραγματικές του δυνατότητες και όλοι οι πολίτες, γνωρίζουν ισότιμη μεταχείριση, ανάλογη της οικονομικής τους κατάστασης.

Το πλαίσιο και οι κανόνες φορολόγησης των εισοδημάτων και των περιουσιών που ισχύουν σήμερα εντείνουν την άδικη και διακριτή μεταχείριση πολλών κατηγοριών εισοδημάτων, δημιουργώντας φορολογούμενους πολλών ταχυτήτων ακόμη και στις ίδιες κατηγορίες εισοδημάτων. Για τους λόγους αυτούς και μέσα από διάλογο με εκπροσώπους κοινωνικών και παραγωγικών φορέων και εκπροσώπους ομάδων φορολογούμενων γίνεται η αναμόρφωση του πλαισίου φορολόγησης των εισοδημάτων και των περιουσιών.

Άμεση προτεραιότητα είναι η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής γιατί αποτελεί τη χειρότερη ίσως μορφή αδικίας μέσα στο φορολογικό μας πλαίσιο, που εμποδίζει τη λειτουργία του κράτους, πολλαπλασιάζει τη διαφθορά και δημιουργεί συνθήκες κοινωνικής αδικίας μεταξύ των πολιτών και αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων. Η φοροδιαφυγή έχει πολλές όψεις και κάποιες από αυτές ενθαρρύνονται και από το ίδιο το πλαίσιο και το σύστημα φορολόγησης που επιτρέπει την απόκρυψη και την αποφυγή δήλωσης φορολογητέας ύλης.

Οι βασικές γραμμές του νέου φορολογικού πλαισίου έχουν ως εξής:

- Εφαρμογή μιας ενιαίας προοδευτικής τιμαριθμοποιημένης φορολογικής κλίμακας για όλα τα εισοδήματα.

- Εφαρμογή της προοδευτικής φορολόγησης της μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

- Επαναφορά του φόρου κληρονομιάς και γονικών παροχών με υψηλό αφορολόγητο.

- Κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης.

- Κατάργηση χαριστικών φοροαπαλλαγών, είτε αναφέρονται στη φορολογία εισοδήματος, είτε στη φορολογία κεφαλαίου.

- Καθιέρωση απλού και δίκαιου συστήματος καθορισμού ελάχιστων δαπανών διαβίωσης, με βάση τα χρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία.

- Φορολόγηση των διανεμομένων κερδών στην κλίμακα των φυσικών προσώπων.

- Λογιστικός προσδιορισμός όλων των εισοδημάτων.

- Φορολόγηση των συναλλαγών με εξωχώριες (offshore) εταιρείες και μη αναγνώριση αγορών ή δαπανών ή τόκων δανείων ή μισθωμάτων, που καταβάλλονται από ελληνικές επιχειρήσεις σε εξωχώριες εταιρείες ή αντιπροσώπους ή υπεργολάβους αυτών.

- Κατάργηση ή αντικατάσταση διατάξεων, τις οποίες χρησιμοποιούσαν τεχνηέντως οι φορολογούμενοι για καταστρατήγηση της φορολογίας εισοδημάτων ή περιουσίας και την αποφυγή ή μείωση της φορολογίας τους, σε βάρος των ειλικρινών φορολογούμενων.

- Ηλεκτρονική διασύνδεση του Υπουργείου Οικονομικών με όλα τα Υπουργεία και φορείς του Δημοσίου, με υποχρέωση όλων για διάθεση κάθε στοιχείου οικονομικού ενδιαφέροντος, είτε πρόκειται για αμοιβές, είτε για μισθούς, είτε για αποζημιώσεις, είτε για επιδοτήσεις ή οικονομικές ενισχύσεις.

- Τακτική εφαρμογή ηλεκτρονικών διασταυρώσεων και αναθεώρηση του υπάρχοντος πλαισίου διασταύρωσης στοιχείων, με βάση ετήσιο πρόγραμμα για τακτικούς περιοδικούς ελέγχους και όχι σε ad hoc βάση, όπως ισχύει σήμερα.

- Κεντρική επιλογή των ελεγκτέων υποθέσεων με σύστημα ανάλυσης κινδύνου (risk analysis) και κατάρτιση καταλόγου μορίων κινδύνου φοροδιαφυγής (point system), βάσει του οποίου διενεργούνται προληπτικοί και τελικοί έλεγχοι τήρησης της φορολογικής νομοθεσίας από τα υπόχρεα νομικά και φυσικά πρόσωπα.

- Έλεγχος και φορολόγηση των συναλλαγών με εξωχώριες εταιρείες που υποκρύπτονται πίσω από εταιρίες αντιπροσώπευσης (nominee εταιρίες) ή εξωχώριες εταιρίες που λειτουργούν ως υπεργολάβοι κοινοτικών εταιριών.

- Προώθηση, σε συνδυασμό με τον επαγγελματικό λογαριασμό, της σταδιακής εφαρμογής της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και ηλεκτρονικής διακίνησης των τιμολογίων μεταξύ επιχειρήσεων και μεταξύ επιχειρήσεων και Δημοσίου. Από 1.1.2013, τιμολόγια για συναλλαγές άνω των 3.000 Ευρώ μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίου θα γίνονται δεκτά μόνο ηλεκτρονικά και δεν θα θεωρείται νόμιμη συναλλαγή μεταξύ ιδιωτών και επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων, αξίας μεγαλύτερης των 1500 ευρώ, εάν αυτή γίνεται με μετρητά. Οι συναλλαγές αυτές θα γίνονται με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες ή δίγραμμες επιταγές.

- Υιοθέτηση δραστικών μεθόδων συλλογής των ανείσπρακτων οφειλών, όπως η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων όσων έχουν περιουσιακή δυνατότητα αποπληρωμής. Αυτό θα εφαρμοστεί αποτελεσματικά μέσω της σύνδεσης των εκκρεμών χρεών με στοιχεία από την ηλεκτρονική καταγραφή της ακίνητης περιουσίας καθώς και με τη δυνατότητα «κατάσχεσης εις χείρας τρίτων» όσον αφορά τραπεζικούς λογαριασμούς.

- Συγκρότηση από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, περιουσιολογίου όλων των φυσικών προσώπων κατόχων Αριθμού Φορολογικού Μητρώου. Στο περιουσιολόγιο περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, κατοχή μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων και εταιρικών μεριδίων. Δεν περιλαμβάνονται οι τραπεζικές καταθέσεις και τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου.

Οι αλλαγές που φέρνει η αναμόρφωση του φορολογικού πλαισίου δεν πρόκειται να δημιουργήσουν πρόσθετο βάρος στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, αλλά αντίθετα αποσκοπούν στη δίκαιη ανακατανομή των φορολογικών υποχρεώσεων. Τα φορολογικά έσοδα θα διοχετεύονται με διαφάνεια σε δράσεις που αναδιανέμουν το εισόδημα, δημιουργούν ανάπτυξη, ενισχύουν το κοινωνικό κράτος, βελτιώνουν την ποιότητα στην παροχή κοινωνικών αγαθών όπως η υγεία και η εκπαίδευση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Εξωχώρια ή υπεράκτια (offshore) εταιρεία: Κατά το ελληνικό φορολογικό δίκαιο είναι η εταιρεία, που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα, με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση.

Χαρακτηριστικό των εξωχώριων εταιρειών είναι η ανωνυμία που εξασφαλίζουν στα φυσικά πρόσωπα που είναι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες τους. Η δυνατότητα απόκρυψης της ταυτότητας των πραγματικών μετόχων, σε συνδυασμό με τη χαμηλή ή ανύπαρκτη φορολόγηση των εταιρειών αυτών, τις καθιστά πρόσφορες για τη διάπραξη φοροδιαφυγής και άλλων ποινικών αδικημάτων.

2. Υπεργολάβος: Πρόσωπο που συμβάλλεται με εργολάβο και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του, ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία φέρεται ως ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό. Ως υπεργολάβος θεωρείται, επίσης, και το πρόσωπο που συμβάλλεται με άλλον υπεργολάβο και αναλαμβάνει σύμφωνα με τα παραπάνω την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του.

Υπεργολάβος «εγκεκριμένος», κατά την έννοια του άρθρου 68 του ν. 3669/2008, «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων», από τον «εργοδότη» ή «κύριο του έργου», ευθύνεται «εις ολόκληρον», μαζί με τον εργολάβο, έναντι του εργοδότη. Υπεργολάβος μη «εγκεκριμένος» ευθύνεται μόνον έναντι του εργολάβου.

3.«Παθητική δωροδοκία» δημοσίου υπαλλήλου - άρθρο 235 Ποινικού Κώδικα:

Άρθρο 235 Παθητική δωροδοκία

1. Υπάλληλος, ο οποίος, κατά παράβαση των καθηκόντων του ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, για τον εαυτό του ή για τρίτο, ωφελήματα οποιασδήποτε φύσης ή δέχεται υπόσχεση τούτων, για ενέργεια ή παράλειψη του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντα του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν η αξία των ωφελημάτων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ευρώ ή αν ο δράστης έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών επιβάλλεται Κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών».

Εξ άλλου, κατ' άρθρο 7β παρ. 1 του ν. 3610/2007, «Αντιμετώπιση φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις», «Στις υποθέσεις παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλου φορολογικής ή τελωνειακής αρχής, κατά το άρθρο 235 του Π.Κ., εκτός από τη στερητική της ελευθερίας ποινή, επιβάλλεται υποχρεωτικά και χρηματική ποινή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ούτε ανώτερη από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ».